

повно розкриває основну маркетингову функцію реклами: передачу інформації про товар, знайомство з ним потенційних покупців, переконання його в необхідності придбання товару, що є обов'язковою умовою прибутковості фірми в ринкових умовах.

Література:

1. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві: Підручник. - К.: КНЕУ, 2000.- 372с.
2. Доступно про маркетинг. Просування товарів, реклама і зв'язки з громадськістю // Податкове планування. - 2002. - №11. - С.24-35.
3. Критерії вибору методу опитування // Маркетинг і реклама. - 2000.- №9 - С.34-35.
4. Вачевський М. Суть і принципи маркетингу в діяльності підприємства// Економіка України. - 2003. - №12 - С.34-39.
5. Краско Т.И. Поговорим о странностях любви к рекламе // Маркетинг і реклама. - 2000. - №1 - С.34-38.
6. Пилипчук В.П. Контроль, оцінка і аналіз ефективності маркетингової діяльності підприємства// Маркетинг в Україні. - 2004. - №1 - С.29-32.

ЕКОНОМІКА ПОТРЕБУЄ ПОТУЖНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Кисельов Є. В.

Вінницький державний аграрний університет

Показано значення банківської системи в економічних взаємовідносинах суб'єктів ринкової економіки. Наведено шляхи поліпшення ситуації в банківській системі України.

Банківська система є одним з найважливіших елементів економіки країни, тому ефективна діяльність комерційних банків-сьогодні особливо актуальне питання. Більшість комерційних банків України не має належного досвіду роботи і внаслідок неефективного управління ресурсами значна їх

частина зазнає фінансових труднощів, а деякі з них стають банкрутами.

Метою цієї доповіді є висвітлення комплексу заходів щодо поліпшення діяльності банківських установ, серед яких заходи як внутрішнього так і зовнішнього характеру.

Так, вдосконалення системи банківського нагляду та політики НБУ в Україні повинно передовсім бути зосереджено на вдосконаленні правил ведення бухгалтерського обліку та звітності комерційними банками, їх універсалізація у відповідності міжнародним стандартам, розробці єдиних національних стандартів надання і розкриття фінансової інформації комерційними банками, вдосконаленні методик обробки інформації, що міститься в банківській звітності з метою найретельнішого аналізу та прогнозування, розвитку ефективної системи рефінансування комерційних банків і створення конкуренції на фінансовому ринку, підвищенні відповідальності керівництва за діяльністю банків, розробці досконалої методики оцінки ризиків, механізмів контролю за ризиками та шляхів їх уникнення, що забезпечить контроль за діяльністю банків внаслідок введення єдиних підходів для оцінки ризиків і забезпечення універсалізації цього процесу.

Невід'ємним елементом вдосконалення банківської діяльності та її орієнтації на потреби економіки і створення досконалого і достатнього законодавчого забезпечення, в тому числі податкового. Існують значні недоліки у сфері законодавчого забезпечення кредитного процесу – основного та найризикованішого виду банківської діяльності. Так, в Україні фактично не має спеціального законодавчого забезпечення кредитної сфери. Досі правовідносини у сфері кредитування регулюються окремими положеннями Цивільного кодексу України та Положенням “Про кредитування”. Досі не було прийнято Закон України “Про кредит” та належним чином не захищені права кредиторів (крім Закону України “Про іпотеку”). Треба чітко визначити відповідальність сторін за невиконання своїх зобов'язань, визначити організаційні та правові основи надання,

використання і повернення банківських кредитів, порядок врегулювання спорів сторін тощо. На практиці існує чимало проблем, не врегульованих законодавчо. Так наприклад, негативним моментом є мораторій на реалізацію землі та майна державних підприємств. Це фактично ставить під загрозу розвиток іпотечного кредитування, оскільки майже половина позичальників є державними підприємствами. Існує також чимало розбіжностей між законодавчими актами, якими керуються банки (наприклад, розбіжності між Цивільним кодексом України, Законом України “Про іпотеку” та Законом України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати”). Негативним чинником є наявність тіньової економіки внаслідок надмірного податкового тиску. Посилення державного контролю за грошовими потоками та створення досконалої системи оподаткування дасть змогу легалізувати хоча б частину тіньового капіталу, який зможе перейти на банківські рахунки, розширити ресурсну базу комерційних банків і збільшити обсяги кредитних ресурсів. Такі заходи мають розв’язати проблему нестачі фінансових ресурсів багатьох українських банків.

Незважаючи на всі існуючі проблеми, певні тенденції щодо покращення ситуації в банківській системі України намітилися ще в 2003 році. Їх можна проілюструвати кількома цифрами: зростання депозитів за рік на 62%, зростання кредитів на 62%, при цьому зростання кредитів фізичним особам зросло у 2,1 рази. Прибуток банків зріс на 41%, статутний капітал банки збільшили на 35% за рік. У цілому те рефінансування Національного банку комерційним банкам, збільшилося в 21 раз за рік. У 2002 р. було рефінансовано 1 млрд. грн., в 2003 р. – 25 млрд. грн. – це те, що НБУ дав для підтримки комерційних банків, а вони трансформують це в економіку, згідно з відповідними процедурами. Все це допомогло вийти на рівень монетизації, який на початку року становив 25% і на кінець року – 32,4%. Зростання загальних валютних резервів в 2003 році склало 57%, чистих валютних резервів – в два рази, або на 2,5 млрд.

У 2005 році НБУ забезпечуватиме ліквідність банківської системи такою, що одночасно даватиме можливість:

- здійснювати кредитування в обсягах, необхідних для підтримання зростання ВВП;

- зменшувати строкові розриви між залученими та розміщеними коштами. НБУ зобов'яже банки формувати річні платіжні календарі з помісячним їх коригуванням. Наразі для найбільших банків передбачається зробити це обов'язковою формою звітності;

- надаватиме банкам можливість отримати підтримку ліквідності як на міжбанківському ринку, так і через рефінансування, за умови наявності у банках вторинних ресурсів фінансових інструментів.

У 2005 році процентна політика має бути спрямована на, з одного боку, максимальне залучення коштів до банківської системи та зменшення ставок за розміщеними та залученими ресурсами. З другого боку – це не повинно перешкоджати банкам отримувати рівень прибутку, необхідний для їхнього розвитку.

У 2005 році НБУ сприятиме ухваленню таких законопроектів:

- “Про внесення до законів України щодо фінансування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб”;

- “Про організацію формування та обігу кредитних історій”;

- “Про внесення змін до Закону України “Про банки і банківську діяльність” в частинах:

- надання банківським установам права створювати власні структурні підрозділи, озброєні вогнепальною зброєю, для збереження коштів та цінностей, що належать банку та його клієнтам, під час їх зберігання, перевезення та інкасації;

- вдосконалення банківського нагляду шляхом виявлення реальних власників банків та встановлення до них спеціальних вимог, організація зовнішнього аудиту;

- надання права НБУ встановлювати мораторій на обслуговування клієнтів банків.

- “Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України” щодо вдосконалення корпоративного управління банку.”

Прийняття вищеперелічених законопроектів дасть змогу вдосконалити законодавчу базу, яка регулює діяльність банків в Україні.

Література:

1. Банківські орієнтири року//Урядовий кур’єр. - 2005. - №1.
2. Економіка потребує потужної банківської системи//Урядовий кур’єр. -2004. - №13.
3. Лобанова А.Л. Ресурсна політика комерційних банків України //Фінанси України, 2005. - №1.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ

Курдибаха О.В.
Вінницький державний аграрний університет

Дається характеристика правового забезпечення основних функцій держави в галузі охорони земель.

Важлива роль у забезпеченні охорони земель, в тому числі і правової, належить органам державної влади.

Питання здійснення функцій державного управління в галузі раціонального використання і охорони земель сільсько-господарського призначення, в тому числі, є надзвичайно актуальними на теперішній час. Адже зміст державного управління охороною довкілля визначається характером зв’язків (відносин) між суб’єктами стосовно об’єктів управління. На основних засадах таких відносин формуються управлінські функції, тобто види і напрямки діяльності відповідних органів щодо забезпечення сприятливого стану довкілля [1].